WERKPROGRAMMA SPORT EN BEWEGEN

GEMEENTE LANSINGERLAND | 2027-2030

December 2026 | T26.06631

GEMEENTE Lansingerland

INHOUD

HOOFDSTUKKEN

INLEIDING 5
1. uitgangspunten 8
2.1 ACTIELIJN 1: SAMEN SPORT STERK MAKEN - VERBINDEN, DELEN EN VERSTERKEN 12
2.2 ACTIELIJN 2: VIA SPORT EN BEWEGEN NAAR EEN VITALE SAMENLEVING 15
2.3 ACTIELIJN 3: SLIMME EN BEWEEGVRIENDELIJKE SPORTOMGEVING VOOR GROEI 18
2.4 ACTIELIJN 4: RUIMTE VOOR ANDERS GEORGANISEERD SPORTAANBOD IN LANSINGERLAND 21
3. Monitoring 24
4. Financien..... 29

CONCEPT

FACTSHEET

SPORT & BEWEGEN IN LANSINGERLAND

32,4%
lid van een sportvereniging
(24,2% landelijk)
*Bron: VitIndex (NOC*NSF 2025)*

62%
sport minimaal 1x per week
(53,7% Regio)
Bron: VitIndex 2024

46,7%
voldoet aan de beweegrichtlijn
(43,7% Regio)
Bron: VitIndex 2024

26
sportverenigingen

2,63 FTE
Combinatiefuncties Sport en Cultuur *2026*

SCORE BEWEEGVRIENDELIJKE BUITENRUIMTE

INDICATOR	SCORE 0-100
Nabijheid voorzieningen	64
Nabijheid sportaccommodaties	51
Nabijheid Groen/Blauw recreatie	81
Nabijheid speelplekken	94
TOTAAL	72

Bron: VitIndex 2024

GEMEENTELIJKE SPORTACCOMMODATIES

DRIE BUITENSPORTPARKEN

- 22,5 voetbalvelden
- 8 hockeyvelden
- 3 korfbalvelden
- 24 tennisbanen
- 1 handbalveld
- 1 atletiekveld
- 2 Jeu de boulesbanen
- 1 honkbalveld
- 1 softbalveld

TIEN BINNENSPORT-ACCOMMODATIES

- 5 gymzalen
- 2 sportzalen
- 5 sporthallen
- 4 Dojo/danszalen
- 1 Turnhal
- 1 Schietbaan
- 1 Kegelbaan

ÉÉN ZWEMBAD

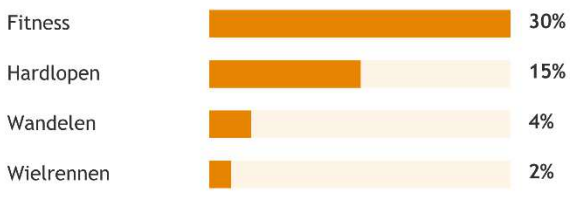
- 25 meterbad
- Buitenzwembad
- Doelgroepenbad
- Recreatiebad

Gemeentelijke uitgaven per inwoner:
€ 40,01 *Bron: VitIndex 2024*

Social Return on Investment
€ 2,56
Bron: VitIndex 2024

ONGEORGANISEERD SPORTEN

Volwassenen van 18 jaar en ouder

Bron: VitIndex 2024

INLEIDING

INLEIDING

INLEIDING EN POSITIONERING

Bewegen is belangrijk en sporten is leuk! Voldoende beweging is noodzakelijk voor een gezonde leefstijl die ons langer vitaal houdt.
Sporten en bewegen dragen op meerdere onderdelen bij aan onze gezondheid. Naast de fysieke gezondheid zorgt bewegen ook voor een goede mentale gezondheid. Daarnaast brengt sporten en bewegen ons naar ontmoeting, verbinding en saamhorigheid. Sport en bewegen is daarom een onmisbare schakel binnen de samenleving.

Lansingerland is een sportieve gemeente. 31,9% van de inwoners is lid van een sportvereniging en 62% van de inwoners sport wekelijks. Door de groei van de gemeente neemt ook het belang om te blijven investeren in het sport- en beweegdomein toe. Hiermee houden we de sportfaciliteiten op orde en blijven we stimuleren dat inwoners voldoen aan de beweegnorm.

De wettelijke taak voor de gemeente op gebied van sport en bewegen is het voorzien van voldoende huisvesting voor bewegingsonderwijs. Naast deze taak is de rol van de gemeente vooral om in te zetten op preventie waar sport en bewegen onderdeel van is. Hoewel dit een belangrijke rol voor de gemeente is, is deze rol niet wettelijk geborgd.

NOODZAAK VAN EEN WERKPROGRAMMA SPORT VOOR LANSINGERLAND

Lansingerland kent een sportvisie ‘Scoren met Sport’ (T19.03957) met een looptijd van 2019 tot en met 2030. Deze sportvisie sluit onvoldoende aan bij de huidige Samenlevingsvisie (2023, T22.06406) en Omgevingsvisie 2.0 (2025, T25.00524). Daarom is dit werkprogramma opgesteld als doorontwikkeling van de bestaande sportvisie. Het werkprogramma verbindt het bestaand sportbeleid met de Samenlevingsvisie, de onderliggende beleidsplannen Kansrijk Opgroeien (T24.04669), Grip op het Leven (T25.04086) en Vitaal en Waardig Ouder Worden (T24.04176), en de Omgevingsvisie 2.0.

De kansen, knelpunten en behoeften van sport- en beweegaanbieders vormen een belangrijke basis voor de actielijnen in dit werkprogramma. Daarbij zoeken we nadrukkelijk de verbinding met het sociaal domein. Binnen het sociaal domein vinden we namelijk de doelgroep waarbij sporten en bewegen niet vanzelfsprekend is.

Het werkprogramma Sport en Bewegen geeft voor de periode 2027-2030 een lokale en concrete invulling aan de ambities en ontwikkelopgaven op het gebied van sport en bewegen. Het vormt het kader voor onze inzet en is uitgewerkt in uitgangspunten en actielijnen. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij landelijke en regionale ontwikkelingen en leggen we nadruk op de maatschappelijke waarde van sport en bewegen. Met de uitvoering van de actielijnen werken we toe naar een toekomstbestendige en sportieve gemeente.

SAMENLEVINGSVISIE

De Samenlevingsvisie draagt bij aan brede welvaart en een krachtige en vitale samenleving voor de toekomst. Daarbij ligt de focus op bestaanszekerheid, gezondheid, kansengelijkheid en veiligheid en leefbaarheid. Sport en bewegen dragen bij aan deze vier thema’s uit de Samenlevingsvisie. Zo bevorderen we met sport en bewegen de gezondheid van inwoners en bieden we mogelijkheden voor ontmoeting en participatie. Ook dragen we bij aan kansengelijkheid en leefbaarheid door bewegen voor iedereen toegankelijk te maken en de leefomgeving beweegvriendelijk te houden. Vanuit de Samenlevingsvisie zijn de beleidsplannen Kansrijk Opgroeien (T24.04669), Grip op het Leven (T25.04086) en Vitaal en Waardig Ouder Worden (T24.04176) opgesteld. Sport en bewegen leveren een belangrijke bijdrage aan de doelen uit deze beleidsplannen. Met dit werkprogramma geven we een lokale en concrete invulling aan deze ambities en doelstellingen.

CONCEPT

OMGEVINGSVISIE 2.0

De Omgevingsvisie zet in op een ‘gezond, verbonden en vindingrijk Lansingerland in 2050’. Hierin staan we voor een gezonde leefomgeving. Een van de ambities is om meer ruimte te geven aan voetgangers en fietsers en daarmee bij te dragen aan een gezonde leefomgeving. Door lopen en fietsen aantrekkelijker en veiliger te maken, stimuleren we inwoners om vaker te bewegen in hun dagelijks leven. Hiermee dragen ruimtelijke keuzes bij aan een gezonde leefstijl en het beweeggedrag van inwoners. Sportfaciliteiten zijn hier een belangrijk onderdeel van. Binnen het thema economie is de ambitie om ruimte te bieden om brede welvaart voor alle inwoners in Lansingerland te realiseren. Sport- en beweegplekken zijn hierin cruciaal omdat ze de gezondheid, leefbaarheid en sociale cohesie in onze gemeente bevorderen. Door de groei van het aantal inwoners is het van belang dat de sportvoorzieningen op peil blijven.

COALITIEAKKOORD 2026-2030; GROEIEN MET BEHOUD VAN KARAKTER.

Het coalitieakkoord zet in op behoud van ons sterke, dorpse karakter. Hierin is een duidelijke rol voor sport en bewegen weggelegd. De ambities zijn om sporten voor mensen met een beperking te ondersteunen, investeren in voldoende sportcapaciteit om verenigingen vitaal en toegankelijk te houden. En hierbij nadrukkelijk rekening te houden met de toekomstige behoefte aan extra sportvoorzieningen voor onze toekomstige generaties.
Daarnaast is het van belang dat kinderen lekker kunnen spelen in een goed onderhouden speeltuin op veilige loopafstand. Daarbij is de wens om speeltuinen multifunctioneel in te richting zodat ook ouderen elkaar (blijven) ontmoeten.

LEESWIJZER

Dit werkprogramma bestaat uit vijf uitgangspunten, deze uitgangspunten vormen het kader voor de vier actielijnen. De vier actielijnen geven richting aan de inzet van de gemeente op gebied van sport en bewegen in Lansingerland.

Elke actielijn beschrijft de ambitie, de bijbehorende doelen, de acties die al lopen en de acties die tijdens de looptijd van dit werkprogramma worden opgepakt. Deze acties zijn tijdens de participatiesessie “Tour de Sport” voorgelegd aan de sportaanbieders. Zo is in beeld gebracht welke acties zij belangrijk vinden en waarop de gemeente volgens hen moet inzetten.
De uitvoering van de acties beleggen we voor een groot deel bij de combinatiefunctionarissen sport, waaronder de verenigingsadviseurs.

De monitoringsparagraaf brengt de voortgang per actielijn in beeld. Effectindicatoren laten zien in hoeverre de acties bijdragen aan de doelen. Daarnaast wordt de voortgang van de geplande acties gevolgd.

CONCEPT

HOOFDSTUK 1. UITGANGSPUNTEN

1. UITGANGSPUNTEN

In de sportvisie staan vier ambities geformuleerd;
- **Iedereen Beweegt**
- **Iedereen kan sporten**
- **Vitale sportverenigingen**
- **Sport zit in ons DNA.**

Deze ambities bereiken we door verder te kijken dan alleen naar het traditionele sportaanbod, de maatschappelijke rol van verenigingen verder te versterken en sport en bewegen te verbinden met andere beleidsterreinen. Hiermee leveren we een onmisbare bijdrage aan onze ambities. Om een goede start te maken is het van belang om de juiste richting te kiezen. De uitgangspunten in dit hoofdstuk bepalen de richting voor de komende periode.
Met deze uitgangspunten geven we sturing aan de acties die we voortzetten en aan nieuwe acties die we ontwikkelen om onze doelen te behalen.

1.1 MEER BEWEGEN, IEDER OP ZIJN EIGEN MANIER.

Voldoende beweging draagt bij aan een gezonde leefstijl, de ontwikkeling van motorische vaardigheden en vitaal en waardig ouder worden. Daarbij is het belangrijk dat inwoners kunnen bewegen op een manier die bij hen past. Dit kan georganiseerd of ongeorganiseerd, individueel of samen en op verschillende momenten en locaties. We zorgen daarom voor voldoende mogelijkheden om inwoners te stimuleren meer te bewegen en de beweegnorm te behalen.

1.2 WE ZETTEN IN OP BREEDTESPORT

Sport en bewegen is voor iedere inwoner belangrijk. Daarom zetten we in op een inclusief sport- en beweegaanbod. Deelname aan sport- en beweegactiviteiten draagt bij aan het ontwikkelen van diverse competenties. Mensen leren samenwerken, verleggen hun grenzen en ontwikkelen nieuwe (sociale) vaardigheden. Voor mensen in een kwetsbare positie waarbij deelname aan sport- en beweegactiviteiten niet vanzelfsprekend is, stimuleren we deelname aan het regulier sport- en beweegaanbod of zorgen we waar nodig voor aangepast aanbod. Hierin leggen we de focus op de doelgroepen zoals beschreven in de beleidsplannen Kansrijk Opgroeien, Grip op het Leven en Vitaal en Waardig Ouder Worden.
We zorgen voor een goede spreiding van beweegmogelijkheden over de gemeente die aansluit bij de behoefte. Betaalbaarheid van sport is daarbij een belangrijk uitgangspunt zodat ook mensen met een kleine portemonnee kunnen meedoen.

1.3 DE CAPACITEIT VAN DE SPORTACCOMMODATIES GROEIT MEE MET HET AANTAL INWONERS

Lansingerland kent een sterke groei van het aantal inwoners. Daarnaast is een relatief groot deel van de inwoners lid van een sportvereniging. Verenigingen en commerciële aanbieders ervaren nu al knelpunten in de beschikbare capaciteit. We maken onze sportaccommodaties toekomstbestendig door de capaciteit waar mogelijk aan te laten sluiten bij de groei van de gemeente. Ook zorgen we voor een divers aanbod aan sport-, speel en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte. Zo bieden we inwoners verschillende mogelijkheden om te sporten en bewegen, zowel georganiseerd als ongeorganiseerd. Dit draagt ook bij aan het behalen van de beweegnorm.

1.4 WE ZETTEN IN OP TOEKOMSTBESTENDIGE EN VITALE VERENIGINGEN

Lansingerland kent een rijk verenigingsleven dat we graag in stand willen houden. Door in te zetten op toekomstbestendige en vitale verenigingen die ook een maatschappelijke rol vervullen, behouden we dit rijke verenigingsleven. Hiervoor is het noodzakelijk dat er een sterk sportnetwerk ontstaat tussen verenigingen, partners uit het sociaal domein en de gemeente.

1.5 WE FACILITEREN SPORT- EN BEWEEGEVENEMENTEN DIE UITNODIGEN TOT MEEDOEN

Lansingerland kent verschillende sport- en beweegevenementen zoals de Avondvierdaagse en de Lansingerland Run. Dergelijke evenementen dragen bij aan meer sport- en beweegdeelname. We

CONCEPT

stimuleren dat er een divers inclusief aanbod aan sport- en beweegevenementen is en dat deelname aan deze evenementen voor alle inwoners mogelijk is.

CEPT

HOOFDSTUK 2. ACTIELIJNEN

ACTIELIJN 1: SAMEN SPORT STERK MAKEN - VERBINDEN, DELEN VERSTERKEN

2.1 ACTIELIJN 1: SAMEN SPORT STERK MAKEN - VERBINDEN, DELEN EN VERSTERKEN

WAAROM DEZE ACTIELIJN

Sportverenigingen zijn het kloppend hart van sportend Lansingerland. Ze bieden niet alleen sport, maar ook ontmoeting, structuur en sociale verbinding. Tegelijk staan ze voor grote uitdagingen: een tekort aan vrijwilligers, capaciteitsdruk op accommodaties, blijvende behoefte/vraag naar sport vanuit inwoners en de vraag om maatschappelijk meerwaarde te leveren. Sportverenigingen kunnen dit niet meer alleen, ze zijn afhankelijk van ondersteuning en samenwerking met andere partijen binnen en buiten het sportdomein. Door sportaanbieders onderling en met sociale partners te verbinden ontstaat er een stevig netwerk. We stimuleren dat verenigingen van elkaar kunnen leren en we leggen verbindingen met het onderwijs en sociaal domein. Hierbij is het van belang dat de gemeente een verbindende en faciliterende rol biedt.

AMBITIE

We zetten in op een sterk sportnetwerk waarin verenigingen met elkaar, met partners uit het sociaal domein én met de gemeente samenwerken.

DOELEN

- Vitale verenigingen die toekomstbestendig zijn.
- Verenigingen die elkaar opzoeken, inspireren, kennis delen en versterken.
- Een sterke onderlinge samenwerking per gemeentelijk sportpark.
- Meer samenwerking tussen verenigingen en maatschappelijke partners op het gebied van onder andere onderwijs, welzijn en gezondheid.
- Een duurzame samenwerking tussen sportverenigingen en gemeente, gebaseerd op vertrouwen en gelijkwaardigheid.
- Het sportaanbod is goed bekend bij nieuwe en bestaande inwoners.

ACTIES

Wat loopt er al

- **De Avond van de Sport**
  Dit wordt het jaarlijkse moment waarop we als sportgemeenschap samenkomen: met inspirerende thema's, praktijkverhalen en ruimte voor ontmoeting tussen sportbestuurders, vrijwilligers en gemeente.
- **De Tour de Sport**
  De gemeente gaat jaarlijks langs bij sportparken in alle kernen. We voeren het gesprek op locatie, halen signalen op en bespreken kansen voor gezamenlijke acties.
- **Verbindende rol van de combinatiefunctionaris sport**
  De combinatiefunctionaris sport is een verbindende spil tussen sport, onderwijs, welzijn, jeugdbeleid en andere maatschappelijke organisaties. Daarbij spelen ze een belangrijke rol om sport toegankelijk te maken voor inwoners in een kwetsbare positie.
- **Quickscan verenigingen**
  Sportverenigingen hebben de mogelijkheid om via een quickscan snel inzicht te krijgen in de kansen en knelpunten op thema's als vrijwilligers, inclusie, organisatiekracht, accommodatiegebruik en ledenontwikkeling.Onze combinatiefunctionarissen nemen deze quickscan af, bespreken de uitkomsten met de verenigingen en bieden gericht ondersteuning op de vraagstukken.

CONCEPT

Wat gaan we nog doen

- **We stimuleren en faciliteren structurele samenwerking tussen verenigingen**
  Van gedeelde trainers en accommodatiegebruik tot gezamenlijke ledenwerving of evenementen. Hierbij kijken we ook naar samenwerking met de diverse sportbonden.
- **Digitaal sportloket**
  Er komt een digitaal sportloket waar verenigingen, gemeente en partners informatie kunnen vinden, kennis kunnen delen en met elkaar in contact kunnen komen. Ook delen we hier ontwikkelingen, activiteiten en relevante ondersteuning. Sportaanbieders leveren hier ook zelf goede voorbeelden en kennis aan waar andere aanbieders van kunnen leren.
- **We ontwikkelen een vitaliteitscheck voor sportverenigingen**
  Om te bepalen hoe verenigingen ervoor staan en te bekijken welke maatschappelijke rol zij vervullen, ontwikkelen we een vitaliteitscheck. Hiermee krijgen we inzicht op gebied van ledenontwikkeling, vrijwilligerskader, veilig sportklimaat, financiën en maatschappelijke initiatieven.
- **We belonen verenigingen die een belangrijke maatschappelijke rol invullen.**
  Verenigingen die aantoonbaar een maatschappelijke rol vervullen belonen we waardoor we stimuleren om deze rol goed in te vullen. Verenigingen vervullen een maatschappelijke rol wanneer zij, naast het reguliere sportaanbod, andere activiteiten voor hun leden organiseren, sportactiviteiten voor kwetsbare doelgroepen opzetten of structureel samenwerken met maatschappelijke partners waaronder de gemeente.
- **Informatievoorziening voor nieuwe inwoners**
  We zorgen voor goede informatievoorziening voor nieuwe inwoners over het sport en beweegaanbod binnen Lansingerland.

Indicatoren[1]

Effectindicator
Aantal vitale verenigingen
Aantal aanwezigen “Avond v/d Sport” en “Tour de Sport”
Aantal samenwerkingen tussen verenigingen, sociaal domein en onderwijs
Aantal inwoners lid van een sportvereniging

CONCEPT

[1] Zie hoofdstuk 3 voor uitgebreide toelichting.

ACTIELIJN 2:
VIA SPORT EN BEWEGEN NAAR EEN VITALE SAMENLEVING

2.2 ACTIELIJN 2: VIA SPORT EN BEWEGEN NAAR EEN VITALE SAMENLEVING

WAAROM DEZE ACTIELIJN

Sport en bewegen zijn meer dan een doel op zich: ze zijn een krachtig middel om gezondheid te bevorderen, eenzaamheid te doorbreken, talent te ontwikkelen en ontmoeting te stimuleren. Juist in een snelgroeiende gemeente als Lansingerland is het van belang om sport en bewegen strategisch in te zetten voor het versterken van sociale cohesie, ouderbetrokkenheid en veerkracht.
Deze actielijn sluit direct aan bij de beleidsplannen Kansrijk Opgroeien, Grip op het Leven en Vitaal en Waardig Ouder Worden, waarin sport en bewegen worden gezien als laagdrempelige en preventieve instrumenten voor een gezonde, inclusieve en verbonden samenleving.

AMBITIE

Een passend (beweeg)aanbod bij de sportaanbieders, waarmee we bijdragen aan doelstellingen op andere beleidsterreinen binnen de Samenlevingsvisie.

DOELEN

- Meer inwoners die bewegen als vanzelfsprekend onderdeel van hun dag zien – van peuter tot pensionado.
- Sportverenigingen en aanbieders die actief bijdragen aan de beleidsplannen Vitaal en Waardig ouder worden, Kansrijk Opgroeien en Grip op het Leven
- Sport als podium voor ontmoeting, betrokkenheid en mentale gezondheid
- De doelgroep 67-plussers maken we onderdeel binnen het vrijwilligersbeleid van verenigingen.
- Een samenleving waarin bewegen bijdraagt aan eigen regie, gezondheid en samenredzaamheid.
- Sportaanbieders als signalerende partij voor maatschappelijke hulpvragen.

ACTIES

Wat loopt er al

- **Aandacht voor kwetsbare groepen**
  Via SportMEE en de regio-overeenkomst Aangepast Sporten zetten we in op begeleiding en een passend aanbod voor inwoners met een beperking of psychische kwetsbaarheid. We dragen hiermee bij aan inclusieve sportparticipatie.
- **Armoede mag geen drempel zijn**
  We zorgen via het Jeugdsportfonds en het Volwassenensportfonds ervoor dat mensen die onvoldoende geld hebben om te sporten, een financiële bijdrage krijgen zodat zij ook kunnen meedoen.
- **Campagne belang van sport en bewegen**
  1 tot 2 keer per jaar voeren wij een communicatiecampagne uit via de lokale media. Via deze campagne informeren en inspireren wij inwoners over de positieve effecten van sport en bewegen. Hierbij richten wij ons tot de diverse doelgroepen. Hierin kijken we breder dan het fysieke aspect van sport en bewegen, we nemen bijvoorbeeld ook de rol van vrijwilliger mee.

Wat gaan we nog doen

- **Bewegen op school én daarbuiten**
  We versterken de rol van combinatiefunctionarissen als verbinder tussen onderwijs, sport en welzijn. Zij stimuleren sportdeelname van jeugd én zetten sport in voor thema's als weerbaarheid, sociale vaardigheden en mentale gezondheid. Daarnaast organiseren we sportspecifieke gymlessen rondom schoolsporttoernooien.

CONCEPT

- **Inzetten op ouderbetrokkenheid via sport**
  We stimuleren ouders om actief betrokken te zijn bij sportactiviteiten van hun kinderen, bijvoorbeeld via ouder-kind evenementen, vrijwilligerswerk of workshops over gezonde leefstijl.
- **We stimuleren verenigingen om aanbod op te zetten voor ouderen**
  Voor ouderen is sporten niet altijd vanzelfsprekend. Voor sommige ouderen sluit het reguliere aanbod onvoldoende aan bij de fysieke mogelijkheden van ouderen. Aanbod gericht op ouderen, zoals OldStars, zorgt ervoor dat ouderen in beweging blijven op een laagdrempelige manier. We stimuleren verenigingen om onderdelen uit valpreventieprogramma's onder te brengen binnen dit aanbod.
- **We versterken een sociaal en veilig sportklimaat met de 4 V's (Verenigingsbrede gedragscode, Vertrouwenscontactpersoon, VOG voor vrijwilligers, Vakkundige trainers)**
  Plezier en veiligheid staan altijd voorop. Clubs hanteren een verenigingsbrede gedragscode, hebben een vertrouwenscontactpersoon, vragen een VOG voor vrijwilligers en zetten vakkundige trainers in. Zo dragen we bij aan een sociaal veilig en positief sportklimaat, zodat sport leuk en veilig blijft voor iedereen in Lansingerland.
- **We maken een stappenplan waarmee we verenigingen ondersteunen om maatschappelijke hulpvragen bespreekbaar te maken**
  We zien dat veel maatschappelijke problematiek vaak niet wordt besproken. Deze problemen liggen op het vlak van o.a. armoede, mentale gezondheid en onveilige thuissituaties. Door vrijwilligers te leren om dit te signaleren en te bespreken kunnen deze personen beter geholpen worden.

Indicatoren[1]

Effectindicator
Aantal organisaties met aangepast aanbod
Aantal deelnemers aangepast aanbod
Aandeel 65+'ers dat wekelijks of vaker sport
Aandeel inwoners voldoen aan beweegnorm
Aantal aanvragen Jeugdfonds Sport
Aantal verengingen met 4 V's

[1] Zie hoofdstuk 3 voor uitgebreide toelichting.

CONCEPT

ACTIELIJN 3: SLIMME EN BEWEEGVRIENDELIJkE SPORTOMGEVING VOOR GROEI

2.3 ACTIELIJN 3: SLIMME EN BEWEEGVRIENDELIJKE SPORTOMGEVING VOOR GROEI

WAAROM DEZE ACTIELIJN

Lansingerland groeit. Onze inwoners sporten en bewegen meer dan het landelijke gemiddelde, zeker in verenigingsverband. Tegelijkertijd loopt de beschikbare capaciteit van binnen- en buitensportaccommodaties tegen grenzen aan, terwijl de ruimte voor uitbreiding beperkt is. Dit vraagt om slimme keuzes in ruimtegebruik en om een toekomstbestendige sportinfrastructuur.
Sportaccommodaties bieden niet alleen de gelegenheid tot het uitoefenen van sport maar zorgen er ook voor dat inwoners elkaar kunnen ontmoeten. De ontmoeting is niet alleen op het veld maar ook naast en om het veld. Het is daarom belangrijk dat sportaccommodaties optimaal worden benut en waar mogelijk multifunctioneel worden ingezet.

Daarbij kijken we niet alleen naar uitbreiding van de capaciteit, maar ook naar het beter benutten van bestaande voorzieningen. De beschikbare capaciteit wordt namelijk niet op alle momenten volledig gebruikt. De piek van het gebruik ligt vooral in de avonden en weekenden, terwijl accommodaties overdag en in vakanties minder worden gebruikt. Dit biedt kansen voor multifunctioneel gebruik en het benutten van accommodaties door andere gebruikers.

Ook de openbare ruimte speelt een belangrijke rol in het sport- en beweegaanbod. Lansingerlanders maken veelvuldig gebruik van de openbare ruimte om te wandelen, fietsen en hardlopen. Ook openbare sport- en speelplekken worden gebruikt om te bewegen. Een beweegvriendelijke openbare ruimte biedt daarmee laagdrempelige mogelijkheden voor inwoners om zelfstandig en op verschillende momenten en locaties te bewegen.

AMBITIE

We benutten de maximale capaciteit van onze sportaccommodaties en breiden waar nodig uit. Van de openbare ruimte maken we een verlengstuk van het georganiseerde sportaanbod.

DOELEN

- Efficiënter gebruik van sportaccommodaties en multifunctionele inzet van sportvelden en clubgebouwen.
- Toename van capaciteit ten opzichte van aantal inwoners.
- Een openbare ruimte die inwoners van alle leeftijden uitnodigt tot bewegen.
- Sportaccommodaties als buurthart, met ruimte voor ontmoeten, bewegen en welzijn.

ACTIES

Wat loopt er al

- **Beheerplan Sportparken**
  Van onze sportparken hebben we goed in beeld wat de levensduur is. Op basis van het beheerplan sportparken bepalen we wanneer renovaties van velden gepland staan.
- **We stimuleren meervoudig gebruik van de sportaccommodaties.**
  Op momenten dat sportaccommodaties niet of beperkt worden gebruikt, onderzoeken we of andere sportaanbieders, maatschappelijke organisaties of andere gebruikers gebruik kunnen maken van beschikbare velden en hallen. Daarbij kijken we ook naar mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik van sportkantines.

  Een aantal verenigingen onderzoekt al mogelijkheden om gebruik te maken van elkaars faciliteiten. Waar nodig ondersteunen of initiëren wij deze mogelijkheden.

Wat gaan we nog doen

CONCEPT

- **IHP Sport en Bewegen**
  Opstellen van een Integraal huisvestingsplan Sport en Bewegen (IHP Sport en Bewegen) ter vervanging van het accommodatieplan sport, met aandacht voor de groei van het aantal inwoners, multifunctioneel gebruik van accommodaties en het opvangen van piekbelasting.
- **Kader sport, spelen en bewegen in de openbare ruimte**
  We ontwikkelen een kader voor sport, spelen en bewegen in de openbare ruimte. Hierin beschrijven we hoe we de openbare ruimte beweegvriendelijker maken, met aandacht voor fiets- en wandelroutes, sport- en speelplekken, rustpunten en verbindingen tussen voorzieningen.

Indicatoren[1]

Effectindicator
Score beweegvriendelijke leefomgeving
Bezettingsgraad binnen en buitensport
Aantal personen op wachtlijst verenigingen

ACTIELIJN 4: RUIMTE VOOR ANDERS GEORGANISEERD SPORTAANBOD IN LANSINGERLAND

2.4 ACTIELIJN 4: RUIMTE VOOR ANDERS GEORGANISEERD SPORTAANBOD IN LANSINGERLAND

WAAROM DEZE ACTIELIJN

Sport en bewegen in Lansingerland vindt op verschillende manieren plaats. Naast sportverenigingen zijn er commerciële sportaanbieders, zelfstandig georganiseerde sport- en beweeggroepen en sport- en beweegevenementen. Denk hierbij aan aanbieders zoals Outdoor Valley en sportscholen, maar ook aan initiatieven zoals de Lansingerland Run, het Urban Sports and Art Event en de Avondvierdaagse.
Steeds meer inwoners maken gebruik van deze vormen van sport en bewegen. Tegelijkertijd groeit de vraag naar ruimte voor sport- en beweegondernemers en nieuwe initiatieven. De groei van padelaanbieders en initiatieven voor jeugd, zoals indoor speelgelegenheden, laat dit zien.
Sportevenementen vinden regelmatig plaats in met name de openbare ruimte. Er zijn mogelijkheden om tijdens vakanties meer sportevenementen aan te bieden op de sportparken. De organisatie van deze evenementen kan zowel bij sportverenigingen als andere aanbieders liggen.
Deze aanbieders en evenementen dragen bij aan het behalen van de beweegnorm en het ontwikkelen van motorische vaardigheden bij de jeugd.

AMBITIE

Commerciële sportaanbieders en evenementen verhogen de sportdeelname en dragen bij aan de gezondheid van de inwoners.

DOELEN

- Meer mogelijkheden voor vestiging van commerciële sportaccommodaties.
- Duurzame voortzetting van succesvolle sport- en beweegevenementen.
- Meer gebruik van sportaccommodaties buiten verenigingsactiviteiten.
- Meer gebruik van de openbare ruimte door anders georganiseerde sport- en beweeggroepen.

ACTIES

Wat loopt er al

- **Gebruik van sportvelden door onderwijsinstellingen**
  Scholen voor het voortgezet onderwijs gebruiken de buitensportaccommodaties bij mooi weer voor gymlessen. Ook sportdagen en koningsspelen vinden plaats op de buitensportaccommodaties. Het primair onderwijs organiseert deze dagen.

Wat gaan we nog doen

- **We stimuleren toegankelijkheid van sportevenementen voor opstartgroepen**
  Voor mensen die te weinig sporten is het vaak een te grote drempel om deel te nemen aan sportevenementen, zoals hardloopwedstrijden. Door te stimuleren dat deze mensen gericht trainen voor deelname aan een laagdrempelige afstand, zorgen we dat meer mensen gaan bewegen.
- **We stimuleren beweegactiviteiten in de openbare ruimte**
  We zien dat veel bootcamp en hardloopgroepen gebruik maken van de openbare ruimte. Maar de openbare ruimte is ook geschikt voor andere beweegactiviteiten. Ook meer doelgroepen kunnen gebruik maken van deze ruimte. Ouderen kunnen bijvoorbeeld ook gezamenlijk een beweegactiviteit uitvoeren in het Urban Sportspark of rondom de sportboxen.
- **Evenementenkalender**
  We maken een overzicht van evenementen binnen de gemeente waar sportaanbieders op kunnen aanhaken. Dit zijn evenementen op gebied van braderieën, themaweken of schoolsporttoernooien. Hiermee creëren we meer mogelijkheden voor aanbieders om hun sport onder de aandacht te brengen en inwoners kennis te laten maken met verschillende vormen van sport en bewegen.

CONCEPT

- **Samenwerking met het ruimtelijke domein**
  Voor de vestiging van commerciële sportaanbieders zoals fitnessscholen, padelbanen en recreatieve ondernemers op het gebied van sport en bewegen, is het noodzakelijk om een goede samenwerking met het ruimtelijk domein te onderhouden. In de omgevingsplannen nemen we dan de mogelijkheden mee voor de vestiging van sportgerichte ondernemingen.

Indicatoren[1]

Effectindicator
Aantal schoolsportevenementen
Aantal opstartgroepen evenementen
Multifunctioneel gebruik sportvelden
Aantal gevestigde commerciële sportaanbieders

[1] Zie hoofdstuk 3 voor uitgebreide toelichting.

HOOFDSTUK 3. MONITORING

3. Monitoring

Monitoring is een vast onderdeel van de beleidscyclus. Het doel is om inzicht te krijgen in de voortgang en effectiviteit van de uitvoering van de actielijnen binnen het werkprogramma.
Met de monitor volgen we hoe de ontwikkelingen per actielijn zich verhouden tot de doelstellingen en verwachte resultaten. De uitkomsten zijn geen oordeel, maar helpen ons om te leren en waar nodig bij te sturen.
Naast het volgen van de indicatoren brengen we ook de voortgang van belangrijke producten en acties in beeld. Hiervoor gebruiken we een stoplichtmodel. Zo is in één oogopslag duidelijk welke onderdelen volgens planning verlopen en waar extra aandacht nodig is.

Hoe doen we dit?
Per actielijn formuleren we doelstellingen en relevante indicatoren. De doelstellingen staan beschreven bij de verschillende actielijnen. Op de volgende pagina's presenteren we een overzicht van indicatoren per actielijn. We monitoren twee keer per jaar de actielijnen aan de hand van de indicatoren met de betrokken partners. We sturen bij aan de hand van de uitkomsten van deze metingen.

1. **We verantwoorden en stellen bij via de reguliere P&C-cyclus**
   In de jaarrekening rapporteert het College jaarlijks over de inzet en de resultaten van Programma Sport, Cultuur en Onderwijs (programma 3). Het werkprogramma sport en bewegen is hier onderdeel van. We laten zien wat we in het betreffende jaar hebben bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat het heeft gekost. Deze rapportage geeft inzicht in de vraag of we op de juiste weg zijn. Gedurende het jaar stelt het College de inzet bij via de zomerrapportage en slotwijziging.

2. **We rapporteren jaarlijks over het werkprogramma in de Monitor Samenleving en twee keer per jaar via de Voortgangsrapportage Actielijnen**
   Het college informeert de raad jaarlijks over de voortgang van de plannen die onder de Samenlevingsvisie vallen. Hieraan voegen we de inzet per actielijn uit het Werkprogramma Sport en Bewegen toe. In de deze rapportage maken we met een stoplichtmodel de voortgang van de producten en acties inzichtelijk. Dit vullen we aan met de actuele cijfers van de effectindicatoren.

3. **Na vier jaar stellen we een rapportage op over het werkprogramma sport en bewegen.**
   Het werkprogramma sport en bewegen kent een looptijd van vier jaar. Aan het eind van die periode maken we een rapportage. Het College rapporteert daarin over de inzet en bereikte resultaten. Deze rapportage geeft inzicht in de vraag of we het goede doen en of het nodig is om een nieuw werkprogramma sport en bewegen op te stellen of dit werkprogramma te herijken.

CONCEPT

Effectindicatoren
Met de effectindicatoren meten we het effect per actielijn. Hierin volgen we de actuele cijfers en ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen. Zo ontstaat inzicht in hoeverre de acties bijdragen aan de doelen van iedere actielijn.

ACTIELIJN 1: SAMEN SPORT STERK MAKEN - VERBINDEN, DELEN EN VERSTERKEN

Effectindicator	Bron	Stand 2025	Stand 2026
Aantal vitale verenigingen	Beweeg Beleef platform	Nog niet beschikbaar	
Aantal aanwezigen "Avond van de Sport" en "Tour de Sport"	Gemeente	Avond van de sport: 25 Tour de Sport: 12	
Aantal samenwerkingen tussen verenigingen, sociaal domein en onderwijs	Gemeente/ Combinatiefunctionarissen	Nog niet beschikbaar	
Aantal inwoners lid van een **sportvereniging**	VitIndex (KISS-Rapportage NOC*NSF)	32,4 %	

ACTIELIJN 2: VIA SPORT EN BEWEGEN NAAR EEN VITALE SAMENLEVING

Effectindicator	Bron	Stand 2025	Stand 2026
Aantal organisaties met aangepast aanbod	Uniek Sporten	6	
Aantal deelnemers aangepast aanbod	Gemeente	Nog niet beschikbaar	
Aantal sport - en beweegactiviteiten voor 65+'ers	Combinatiefunctionarissen	39 per week	
Aandeel 65+'ers dat wekelijks of vaker sport	Gezondheidsmonitor	46%	
Aandeel inwoners voldoen aan beweegrichtlijn	VitIndex	46,7%	
Aantal aanvragen Jeugdfonds Sport en Cultuur	Rapportage Jeugdfonds Sport en Cultuur 2025	Jeugdfonds: 389	
Aantal verengingen met 4 V's	Beweeg Beleef platform	Nog niet beschikbaar	

ACTIELIJN 3: SLIMME EN BEWEEGVRIENDELIJKE SPORTOMGEVING VOOR GROEI

Effectindicator	Bron	Stand 2025	Stand 2026
Score beweegvriendelijke leefomgeving	VitIndex	72	
Bezettingsgraad binnen en buitensport	Gemeente	Binnensport: 52% Buitensport: Nog niet beschikbaar	
Aantal personen op wachtlijst verenigingen	Beweeg Beleef platform	Nog niet beschikbaar	

ACTIELIJN 4: RUIMTE VOOR ANDERS GEORGANISEERD SPORTAANBOD IN LANSINGERLAND

Effectindicator	Bron	Stand 2025	Stand 2026
Aantal schoolsportevenementen	Combinatiefunctionarissen	Nog niet beschikbaar	
Aantal georganiseerde incidentele beweegactiviteiten in de openbare ruimte	Gemeente	12	
Aantal opstartgroepen evenementen	Gemeente	Nog niet beschikbaar	
Multifunctioneel gebruik sportvelden	Gemeente	Nog niet beschikbaar	
Aantal gevestigde commerciële sportaanbieders	Vastgoeddata.nl/KvK.	Nog niet beschikbaar	

CONCEPT

Voortgang

De voortgang van de producten en acties uit de actielijnen maken we inzichtelijk door per actie de status aan te geven (met een stoplichtsysteem) en een toelichting te schrijven.

- Groen: we liggen op koers.
- Oranje: we liggen niet geheel op koers en/of er is extra aandacht nodig.
- Rood: we liggen niet op koers en er is bijsturing nodig.
- Blauw: we hebben het product afgerond.

Actielijn	Jaar	Status product	Toelichting
ACTIELIJN 1: SAMEN SPORT STERK MAKEN - VERBINDEN, DELEN EN VERSTERKEN			
Digitaal sportloket	2027		
We ontwikkelen een vitaliteitscheck voor sportverenigingen	2028		
We belonen verenigingen die een belangrijke maatschappelijke rol invullen	2027-2030		
Informatievoorziening voor nieuwe inwoners	2028		
ACTIELIJN 2: VIA SPORT EN BEWEGEN NAAR EEN VITALE SAMENLEVING			
Bewegen op school én daarbuiten	2027-2030		
Inzetten op ouderbetrokkenheid via sport	2027-2030		
We versterken een sociaal en veilig sportklimaat met de 4 V's	2027		
We maken een stappenplan waarmee we verenigingen ondersteunen om maatschappelijke hulpvragen bespreekbaar te maken	2028		
ACTIELIJN 3: SLIMME EN BEWEEGVRIENDELIJKE SPORTOMGEVING VOOR GROEI			
IHP Sport en Bewegen	2027-2028		
Kader sport, spelen en bewegen in de openbare ruimte	2027		
ACTIELIJN 4: RUIMTE VOOR ANDERS GEORGANISEERD SPORTAANBOD IN LANSINGERLAND			
Evenementenkalender	2028		

CONCEPT

HOOFDSTUK 4. FINANCIEN

4. Financien

Aan de hand dit werkprogramma en bijbehorende actielijnen werken we aan onze ambities en doelstellingen op het gebied van sport en bewegen. Als gemeente kunnen we dit niet alleen. Voor succesvolle resultaten is een samenwerking met de verschillende sportaanbieders noodzakelijk. De echte organisatie en uitvoeringskracht zit namelijk bij deze aanbieders.
Om tot goede resultaten te komen is het nodig om de financiële middelen effectief in te zetten.
Dit doen wij op verschillende wijze.

Rijksregelingen

1. **Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC)**
   De BRC middelen zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld vanuit het Rijk. Deze middelen zijn bedoeld om professionals zoals buurtsportcoaches in te zetten. Wij maken gebruik van deze regeling door sport- en cultuurcoaches, verenigingsadviseurs en coördinatoren in te zetten. Op dit moment vervult Lansingerland Beweegt deze opdracht. Na afloop van de huidige opdracht besteden we deze functies opnieuw aan, aansluitend bij de doelstellingen uit dit werkprogramma.
2. **SPUK Stimulering Sport**
   Gemeenten kunnen de btw die in rekening wordt gebracht niet meer in aftrek brengen. Om ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties te stimuleren kunnen gemeenten jaarlijks de specifieke uitkering stimulering sport aanvragen. De uitkering is maximaal 18% van de totale bestedingen, inclusief btw.
   We vragen deze SPUK jaarlijks aan om de kosten voor investering en onderhoud in sportfaciliteiten gedeeltelijk te dekken.

   Per 2027 voegt het ministerie van VWS deze twee regelingen samen. De verwachting is dat de nieuwe regeling in Q4 van 2026 gepubliceerd wordt.

Gemeentelijk budget.

3. **Inkoopopdrachten**
   Het onderhoud van de buitensportvelden en de toezichthouder van het onderhoud op de sportvelden besteden we aan via inkoopopdrachten. Onderdeel van deze opdracht is het opstellen en actueel houden van het beheerplan sportparken voor de renovaties van de buitensportvelden. Daarnaast kopen wij ook de combinatiefunctionarissen in onder de BRC. Voorwaarde van de huidige BRC is dat de gemeente 60% van de kosten co-financiert.
4. **Verhuur sportaccommodaties**
   De verhuur van sportaccommodaties vormen een inkomstenbron voor het sportbeleid. Via de tarievennota sportaccommodaties stellen wij de kaders voor verhuur van dit sportvastgoed.
5. **Losse opdrachten**
   Binnen het sportbudget hebben wij een beperkt budget voor diverse activiteiten. Met dit budget voeren wij onderzoeken uit binnen het sport- en beweegbeleid of geven we opdracht om werkzaamheden uit te voeren die nodig zijn voor de uitvoer van het sport- en beweegbeleid.
6. **Kapitaallasten**
   De jaarlijkse afschrijving en rentelasten van de buitensportvelden vallen onder het sportbudget. De afschrijving en rentelasten van de binnensportaccommodaties vallen onder programma vastgoed en worden niet meegenomen in dit overzicht.

CONCEPT

Middel	Begroting 2026
Brede Regeling Combinatiefuncties	- € 120.000
SPUK Stimulering Sport	- € 129.000
Inkoop BRC (dekking BRC)	€ 120.000
Inkoop BRC (dekking gemeente)	€ 180.000
Inkoop toezicht en onderhoud sportvelden	€ 910.000
Kapitaallasten sportvelden	€ 1.415.000
Verhuur sportvelden	- € 542.000
Losse opdrachten	€ 27.000
Totaal	€ 1.861.000

CONCEPT